

# OBĚŽNÍK

České katolické misie

Ročník XX

Paříž

Číslo 3

květen 1989

*Dary Ducha*

Podle J. Zvěřiny, "Den pro Agapé"

O Duchu svatém není snadné mluvit a také se o něm do nedávna mluvilo velmi málo. Dnes se o něm najednou mluví mnoho, zvláště o jeho darech, kterým se říká charismata.

Co je, kdo je Duch svatý? Tak jako ostatní dvě božské osoby, zůstává i on neviditelný a neuchopitelný. Písmo svaté o něm mluví za pomoci poetických obrazů, ve snaze nám jej přiblížit. Nic proti poetickým obrazům, ale Ducha svatého si nesmíme představovat jako vznášejícího se kdesi vysoko nad námi, odkud by potom na dálku sesílal jako paprsky své dary. Duch svatý je ve skutečnosti v nás, je přítomen všude, kde se koná dobro, kde žije církev. On je jejím životem a byl dán církvi právě proto, aby jejím životem byl. Je proto všude, kde se koná i ta nejmenší, nejnižší služba - která je ovšem zároveň tou službou nejvyšší, jak dokazuje příklad matky Terezy.

Taková křesťanská matka, která se vzorně stará o svou početnou rodinu, to je veliké charisma! Rovněž otec, který v tomto zbabělém světě



neztratí odvalu a žije podle své víry - to je veliké charisma! Charisma mají také biskupové a svatý Otec - a nejen ti, kdo se stavějí proti nim!

Nesmíme Ducha svatého z církve vynášet, ale musíme si jeho přítomnosti a jeho darů vážit a střežit je jako oko v hlavě. Není však Ducha svatého tam, kde vzniká sekta - letničářská nebo jiná, ani tam, kde se zatracují svátosti nebo kde vládne pyšná domýšlivost nebo dokonce nezdravé psychické jevy - tam je nanejvýš *chorý lidský duch*, ale ne Duch svatý.

Duch je tam, kde vzniká a upevňuje se jednota lásky, kultura srdce, kde je úcta k Otci i Synu a také k církvi s její hierarchickou strukturou, neboť i ta je Bohem chtěná. Duch je tam, kde se církev společně modlí a obětuje.

Duch svatý je veliký, neznámý Bůh, který nám je přesto více přítomen, než my sami sobě. Charismatické hnutí, které jeho přítomnost znovu objevuje, je jednou z největších duchovních událostí v církvi za poslední léta a je samo o sobě velikým darem Ducha církvi. Nesmíme však zapomínat, že má sloužit církvi a její jednotě. Svatý Pavel se už na počátku života církve zamýšlí nad dary Ducha a vyjadřuje svou starost o jednotu církve právě ve spojitosti s nimi. To je i dnes rozhodující kritérium.

I dnes je třeba rozlišovat - a tato schopnost je právě jedním z darů Ducha! S jeho milostí tedy rozlišujeme a jak nás k tomu vyzývá Písmo svaté, podržme si všechno co je dobré a střežme se všeho zlého, ku slávě Boží, ku prospěchu církve a k naší vlastní spáse.

*Když se tak horlivě snažíte o duchovní dary, usilujte, abyste měli v hojnosti ty, které slouží k duchovnímu prospěchu církevní obce!*

*Sejdete se a jeden by chtěl Bohu zpívat, druhý dávat poučení, jiný odhalovat, co mu bylo zjeveno, další zase mluvit jazyky nebo to vykládat. Všechno však musí sloužit k duchovnímu užitku.*

(1 Kor 14,12+26)

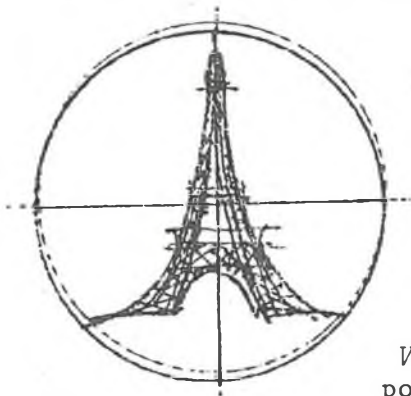
## Píseň o Stalinu

...  
 Čas, který žijeme, se měří na vteřiny  
 a každý jeho rok se novým chvatem pění.  
 A když se probíráš stránkami šedivými,  
 nad Rudým právem zastavíš se v snění.  
 Zas vidíš dělníky jít večer na brigádu;  
 to bylo první rok po první schůzi strany.  
 Zas vidíš tváře žen a slyšíš hrozbu hladu,  
 jenž s prachem honil se po polích rozpukaných.  
 A z milionů zrn ze Sovětského svazu  
 zrníčko schováváš si na památku zase.  
 Zas tančíš na náměstí v únorovém mrazu  
 a jako všichni víš, že život otvírá se.  
 Zas soustruh v rukou náhle ožije ti;  
 kov jeho chvěje se jak hebké dlaně čísi.  
 Zas přišels ze schůze: čteš Stalinovy spisy  
 a myslíš na štěstí, v němž budou žít tvé děti.  
 Nad Rudým právem zamyslíš se ve snění  
 a letí před tebou zas kousek historie:  
 "... Sovětský člověk tvář své země mění,  
 sovětský člověk v zemi slunce žije..."  
 Jak o nich snili jsme! Jak slavnou píseň  
 nám v srdci bušil krok stalinských pětiletěk!

*Stanislav Neumann*  
*Nový život 1949*

Těm, kteří snad už zapomněli  
 i těm, kdo to nezažili  
 připomíná *Ant. Brousek* v knize  
 Podivuhodní kouzelníci  
 (Čítanka českého stalinismu v řeči  
 vázané, Rozmluvy 1987)... jak vypadalo  
 jaro v Praze právě před 40 lety.

## Zajímavosti z domova i ze světa



Podle vatikánského *Osservatore Romano* se bude slavnostní svatořečení blahoslavené Anežky České konat v Římě dne 12. listopadu tr. Na tuto velikou událost i z Paříže vypravíme zájezd - kolik lidí se bude moci zúčastnit přímo z Československa, to teprve uvidíme. Každopádně si toto datum už předem dobře zapamatujeme!

Výbor na podporu Charty 77 pořádá v pondělí 24. dubna na podporu Václava Havla, znovu uvězněného v Praze, představení jeho hry (ve francouzštině) *Audience* v *Théâtre de l'Atelier* (Place Charles Dulin, 75018 Paris), a to ve 20 hod 30. Při té příležitosti budou také čteny některé z jeho novějších textů.

Už měsíc drží hladovku bývalý mluvčí Charty 77, *Stanislav Devátý*. Jeho zdraví tím je už nyní nenávratně podlomeno a nestane-li se nic, co by jeho situaci ulehčilo, hrozí i nebezpečí nejvyšší. Stanislav Devátý je moravský katolík a odhodlaný zastánce práva, pošlapaného u nás tak bezohledně právě na nejvyšších místech, že i ty nejhorší obavy nejsou neopodstatněné.

Jméno S. Devátého nepatří mezi "velké disidenty", ale nám je dobře známo z celé akce proti němu od okamžiku, kdy se opovážil podepsat Chartu. Tehdy byl ještě zaměstnancem proslulého družstva ve Slušovicích...

Vyjednávání mezi Československou vládou a Vatikánem je stále na mrtvém bodě, jak se zdá a jak vyplývá z neslaných nemastných komuniké. V Římě vycházející časopis *Nový život* přinesl ve svém třetím čísle zprávu o omluvném prohlášení Vatikánského rozhlasu z ledna tr, vysílaného českým i slovenským programem v lednu tr. Prý to byla podmínka dalšího vyjednávání. Jen hluboká neznalost mašinerie komunistické moci může vést k názoru, že takové ústupky povedou tohoto zcela zvláštního partnera vyjednávání k nějakým ústupkům z jeho strany...

*Pařížský arcibiskup, kardinál Lustiger* navštívil krátce otce kardinála Tomáška v Praze o druhé neděli velikonoční. Setkal se přitom také s otcem biskupem Sokolem a na recepci, uspořádané v prostorách francouzského zastupitelství, byli pozváni rovněž představitelé církevního života, které stát odmítá, jako např. P. Václav Malý, kněz bez státního souhlasu aj. Jak vyplynulo z tiskové konference, uspořádané v pondělí po návratu v sídle pařížského arcibiskupa, byla to návštěva velmi plná a pařížský arcibiskup si z ní přivezl domů hluboké dojmy.

Byla to první návštěva na této úrovni po více než padesáti letech, to jest od návštěvy kardinála Verdiera v okamžiku, kdy se konal v Praze sjezd katolíků. To všechno ve století rychlých a snadných komunikací...

Z posledního infochu Charty vyjímáme jen zkratkovitě:

- Maďarští svobodní demokraté zaslali mluvčím Charty telegram, ve kterém vyjadřují vlastní solidaritu s uvězněným V. Havlem a třemi dalšími aktivisty neoficiálních struktur.
- I. Jirous, J. Tichý, J. Němec a P. Dudr odsouzení, rozsudek však nebyl z neznámých důvodů vyhlášen v případě obou posledně jmenovaných.
- S. Devátý a M. Fialková popisují neuvěřitelné machinace v průběhu přijímacího řízení na Husovu teologickou fakultu v Praze (případ L. Rychvalského).
- Závěrečná řeč V. Havla před soudem.
- Výčet nových samizdatových publikací obsahuje tucet titulů, včetně jednoho s polskou částí, tisknutého ve Vratislavi (inform. bul. Polsko-české solidarity č. 13).
- Cena F. Kriegla (Štokholm) byla udělena letos J. Zvěřinovi a J. Dusovi (Československá církev evangelická).
- Kardinál Tomášek přijal 1. dubna nové mluvčí Charty, T. Hradílka, D. Němcovou a S. Vondru.
- S Devátý drží ve vězení od 16. března hladovku, oznamuje "Výbor na obranu S. Devátého".
- Bohoslovci a duchovní Československé církve husitské píší vedení církve a patriarchovi Novákovi ke 20. výročí upálení Jana Palacha.

V *Rohru (Bavorsko)* se i o letošním víkendu Hodu božího svatodušního koná setkání české mládeže pod ochranou opata A. Opaska.

Letošní pouť ke sv. Metodějovi v Ellwangen se koná v sobotu 1. července.

## Kulturní pozadí doby Anežčiny

(Z přednášky pana V. Pešky dne 1. dubna o širších souvislostech období života Anežky České)

\*\*\*

O třináctém století můžeme právem mluvit jako o století velkých změn u nás; je to doba, kdy se církev začíná vymaňovat z područí panovníka (biskup Ondřej!), kdy nabývá majetku a utužuje mravy kěru (celibát).

Také šlechta se jakožto stav konsoliduje a nová města už nevznikají v "podhradí", nýbrž tam, kde je to výhodné z jiných, hlavně hospodářských důvodů (např. založení Uničova v r. 1223). Ze stejných důvodů proudí do zatím jen řídké osídlené země němečtí kolonisté. Jejich poměrně málo početná, ale bohatá vrstva (řemesla, obchod!) se brzy stává městským patriciátem a udává městům tón. Jejich jazyk, němčina, proniká i na český královský dvůr (Minnesängři v období Přemysla Otakara II. a Václava II).

Po "období českých glos" v literatuře latinské vzniká souvislá česká literatura: Kunhutina modlitba, Dalimilova kronika, Alexandreida... Jsme opožděni za západní Evropou, ale první ve střední Evropě; Poláci např. začnou o sto let později.

V architektuře se po románském stylu objevuje gotika a Anežčin areál Na Františku je jednou z prvních staveb v tomto stylu ve střední Evropě.

I přes tragický zlom, kterým byla porážka a smrt Přemysla Otakara II. na Moravském poli zasahují čeští králové opět (podobně jako před touto bitvou) do dění v říši, ale také v Polsku a jinde (Uhry).

Objevují se první stopy herezí, jmenovitě hnutí Valdenských. Podle některých Valdo sám dokonce Čechy nejen navštívil, ale dokonce prý v Čechách zemřel. Toto hnutí je zajímavou paralelou k františkánskému ideálu chudoby, pro který se nadchla i Anežka, dcera českého krále.

U sv. Víta se objevují první varhany (1255/6) a velký rozmach prožívá celé (nejdříve církevně zbarvené) umění, jmenovitě zpěv formou gregoriánského chorálu, pěstovaného hlavně benediktýny.

Na venkově probíhá jakési vyučování sedláků ("grangie"), kteří jsou vedeni k racionálnějšímu hospodaření

na půdě a v celém zemědělství, které do té doby zápasilo o přežití z jednoho roku na druhý.

*V roce Anežčiny kanonizace je to příspěvek k širšímu poznání doby, ve které Anežka žila a tím i k pochopení jejích snah a jejího díla*

*Mnohokrát děkujeme!*

o

o

### V květnu a červnu si připomínáme

- 1.5. 1904 zemřel hudební skladatel Antonín Dvořák
- 4.5. 1919 smrtelně havaroval spoluzakladatel československého státu, M. R. Štefánik
- 15.5. 1944 zemřela v nacistickém koncentračním táboře spisovatelka Milena Jesenská
- 16.5. 1909 se narodil spisovatel Fr. Kožík
- 17.5. 1969 zemřel v exilu pražský arcibiskup, kardinál J. Beran
- 22.5. 1939 spáchal sebevraždu spisovatel a dramatik J. Mahen, strýc spisovatele V. Vančury
- 27.5. 1976 zahynul při autonehodě Msgre Parolek, dlouholetý vedoucí České Katolické Misie ve Francii

V květnu 1919 povstání Bély Kuhna, proti kterému musela mladá Československá republika vyslat řádné vojsko

- 17.6. 1789 ustavení národního shromáždění ve Francii - jedna z událostí, patřící k Francouzské revoluci
- 29.6. 1914 se narodil dirigent R. Kubelík
- 30.6. 1899 se narodil pražský arcibiskup, kardinál F. Tomášek, jedna z velkých postav na stolci našeho národního světce sv. Vojtěcha

květen-červen 1889 stavba Eiffelovky, jedné z nejvíce potíraných (v době stavby) a nejvíce navštěvovaných (dnes) staveb Paříže

# Četli jsme knihu

(Svědék téměř stoletý, napsal Dr. Karel Steinbach, vydal INDEX, kolín n. Rýnem 1988)

Ona ta celá moje činnost na konzulátě (v New Yorku, za druhé světové války - *poznámka redakce*) byla nějak spojena s naším starým přátelstvím s Janem Masarykem. Znaal jsem se s Janem vlastně už od mládí, kdy jsme si občas i spolu vyhodili z kopýtka. A snad vám o něm budu povídat právě na tomhle místě, protože jinak je těžko rozumět tomu úzkému styku, který jsme měli pak i za války.

Když jsme si spolu v mládí zaflámovali, museli jsme na vystřízlivění zajít vždycky ještě na kafe, protože starý pán už časně ráno sokoloval a Jan se 'taty' bál. Jednou jsme takhle zašli k nějakému Zárubovi, který měl hospůdku ve Voršilské ulici. Ten Záruba měl takovou vadu, že opakoval slova. Psychiatři tomu říkají echolalie. No a Jan to začal dělat po něm. 'Zárubo, Zárubo', povídá. 'Uvařte nám kafe kafe a k tomu nějaký to máčení máčení'. A ten Záruba se otočil ke kuchyni a zavolal: 'Stará stará, dělej kafe kafe, je tady nějaký blázen blázen, říká všechno dvakrát dvakrát.' Tohle Jan rád vyprávěl.

Taky rád vykládal o tom, jak byl za Rakouska na vojně. On byl, jak asi víte, v mládí po léta v Americe, ale ve třináctém roce se vrátil domů na delší návštěvu a ve čtrnáctém ho překvapila válka a už se nemohl včas vrátit do Ameriky. Odvedli ho a musel na vojnu. Nějak si zařídil, že mohl sloužit u trénu, což byla dobrá ulejkva. Jenže kdo chtěl sloužit u trénu, musel mít vlastního koně. Tak si koupil koně za peníze, které si našetřil v Americe, říkal mu, už nevím proč, Epstein a s tím Epsteinem pak sloužil v Haliči. To už jeho otec pracoval proti Rakousku za hranicemi a sloužit v rakouské armádě jako syn velezrádce nebylo lehké. Na štěstí ho jeden z jeho nadřízených důstojníků měl rád a varoval ho jednou, že přišel rozkaz z oberkomanda a že ho přijde vyšetřovat komise pro podezření, že udržuje styky s otcem v nepřátelské cizině. Tak on si někde rychle opatřil obrázky císaře pána a jeho rodiny a vylepil si jimi kufřík. A když přišla ta komise, dělal jako že se celý třese, a když se ho ptali, kam schovává zprávy od otce, řekl, že nemá nikde nic skrytého. Jenže oni našli ten kufr pod postelí a chtěli klíč, a když jim řekl, že klíč ztratil,



vypáčili zámek bajonetem a on tam byl sám císař pán a samý arcikníže a předseda komise mohl jen poznamenat: 'A pak se říká, že jablko nepadne daleko od stromu. Táta takový lump a syn docela pořádný člověk.' A tohle nebyla jediná Janova švejkovina.

Ve skutečnosti ovšem Jan za války s otcem ve spojení nebyl. S otcem za hranicemi byla jen mladší dcera Olga, starší Alice byla ve vězení a celou tíhu nesla vlastně za rodinu paní Masaryková, kterou nezavřeli jenom proto, že byla Američanka. Já mám dokonce někde Janovy dopisy, které psal za války matce a které jsem si opsal, tak se mi líbily. Říkla jí mu- trlinko a hrozně ji miloval. Po ní zdědil lásku k muzice a Jan, panečku, byl nějaký muzikant!

...

Jan byl také výborný řečník. On si většinou nic nepsal a mluvil jak se říká ze štégrafu. A když si to napsal, zapomněl to vytáhnout z kapsy. Pamatuji na příklad, jak byl jednou požádán velkou americkou ženskou organizací, aby promluvil na schůzi v hotelu Astor na Times Square a telefonoval mi z hotelu Carlyle - já tehdy bydlel na 72. ulici - abych jel s ním, že se pro mne staví. A když jsem si přisedl do jeho vozu, povídá mi: Víš, Karle, já mám tak prázdnou hlavu, já nevím co těm babám budu povídat. Myslel jsem si, že jistě nepotřebuje moji radu, ale přece jen jsem mu řekl: 'No tak, ony jsou taky mámy a snad bys jim mohl povědět, že je jedna velká internacionála mateřství. Všechny matky na celém světě milují děti, jenom Němky dovedou klidně přihlížet, jak se malé děti hází do plamenů a zabíjí se je'. Když jsem mu navrhl, aby řekl tohle, Jan mlčel a já nevěděl, zda toho užije nebo ne. A zatím, co došel na podium, sedl jsem si dozadu a byl jsem v tom plně obsazeném velkém sále snad jediný mužský, ale asi zvědavější než všechny ty ženské na to, co Masaryk poví. A on toho mého nápadu použil. Ale co z toho udělal! Úplně se rozbásnil. Velký samorostlý řečník! Dosáhl také ve světě větší popularity, než který jiný Čech, snad až na Antonína Dvořáka...

---

At je smutno - jen když je trochu veselo

---

# Hezkyčesky Od Podlahy

... vám snad už někdy přivezla návštěva ze staré vlasti malou pozornost (i to se někdy stává), třeba malý balíček perníčků. V takovém případě, doporučujeme, přečtete si pozorně, co je napsáno na obalu. Např. budete číst: *Vyrábí Pardubický perník n.p. Pardubice, ředitelství Hradec Králové, hmotnost 250 gramů.*

Tento příklad ovšem nemá vzbudit odsouzenhodnou nenávisť rodáků z Pardubic proti hradeckým *votročkám*, tento příklad má pouze upoutat vaši pozornost k použitému termínu *hmotnost*.

Kde se tady vzal? Jako vědecký termín není toto slovo uvedeno v *Příručním slovníku českého jazyka* (1935-37), ani v prvním díle *Slovníku spisovného jazyka českého*. Poprvé je toto slovo uvedeno až v dodatcích ve IV. dílu takto: *Míra vlastnosti těles projevující se ve vztahu k jiným tělesům setrvačností a vzájemnou gravitací.* Slovo *váha* je vysvětleno jako *vlastnost tělesa působená zemskou přitažlivostí, to, kolik někdo, něco váží.* Je součástí mnoha dalších diferencovaných termínů, např. *čistá-hrubá váha, živá-mrtvá, molekulová, atomová* atd.

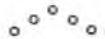
Přesné rozlišování hmotnosti a váhy jako vědeckých termínů je poměrně mladého data a aktuálním se stává i mimo okruh vědy teprve v nejnovější době zásluhou kosmonautiky. Lidé v družici na oběžné dráze jsou ve stavu beztlíže, to zn. jejich hmotnost se nijak nezměnila, ale změnila se jejich váha, neboť *síla zemské přitažlivosti se ruší odstředivou silou oběžného pohybu družice.*

Můžete namítnout: my, kdož žijeme svůj život jen na Zemi, toto rozlišování hmotnosti a váhy těžko chápeme. Pro nás, nejsme-li vědeckými pracovníky, je rozhodující, kolik těleso váží: čím vyšší hmotnost těleso má, tím větší silou je Země přitahuje a tím je pro nás těleso těžší. Jsme tak zvyklí myslet v kategorii zemské přitažlivosti, že nám pojem hmotnosti nic neříká.

Hmotnost (francouzsky *masse*) však měří množství hmoty, což prakticky znamená, že 1 kg švestek na Zemi bude mít stejnou hmotnost i na Měsíci, jen váha bude menší. Ostatně - kilogram je jednotkou hmotnosti, ne váhy. A tak se asi budeme muset smířit s tím, že na balíčku sušenek budeme i nadále číst *hmotnost 250 gramů*; v každém případě je to lepší než údaj *váha 2,45 Newtonů*, což je mezinárodní jednotka síly, protože gramům rozumíme, to je pro nás váha.

S poznámkou *nedoručitelný* se nám vrátil *Oběžník*

pan Bačák B.	13002	MARSEILLE
pan Čech M.	75006	PARIS
pan Jones M.	75020	PARIS
pan Klacan J.	06500	MENTON
pan Nováček F.	75001	PARIS
paní Thierry M.	68000	MULHOUSE
pan Wurm A.	06000	NICE
pan Zankl P.	75001	PARIS



### Na Českou katolickou misi a na Oběžník přispěli

Bernáček	Bernhard	Bělehrádek	Bochet	Brotánek
Dolečková	Dubský	Fiedler	Gavard	Jandl
Jáchym	Kessner	Králová	Kubié	Kubů
Kuhn	Lafont	Machala	Mareš	Mistatová
Nejedlý	Opočenský	Peška	Poupet	Riegel
Řehák	Selucký	Schovanec	Starý	Špička
Švanda	Švob	Turlotte	Vaníček	Vrla

*Všem dárcům bez rozdílu upřímné staročeské*

**Pán Bůh zaplať!**

\*\*\*

Nadále sbíráme poštovní známky vystřižené s několikamilimetrovým okrajem z dopisů. Těm, kdo na nás už po dlouhou dobu pamatují touto cestou srdčně děkujeme a ty ostatní upozorňujeme znovu na tuto malou ale ve spojení s jinými účinnou cestu pomoci misionářům!

*Pamatujte na nás i Vy!*



Náš program:

Mše sv.: Vždy první a třetí sobotu v měsíci ve čtvrt na šest večer (17h15) v kapli domu

CENTRE SEVRES

35, rue de Sèvres

75006 P A R I S (tél. 45-44-58-91)

metro SEVRES-BABYLONE

Po mši sv. pravidelná setkání s kulturně-náboženským programem v sále č. 5 (přízemí domu)

Na květen a červen jsme připravili

- 6. května - otec Kolář promítne pásmo diapozitivů o Aljašce, z doby svého tamějšího pobytu (seriál byl už promítán pře několika lety)
- 20. května - Videokazeta v české verzi o makedonských ikonách, majících vztah k Velké Moravě
- 3. června - Program zatím nemohl být určen
- 17. června - Závěrečné setkání před letními prázdninami s občerstvením a vzájemnou zábavou

Před prázdninami ještě vyjde jedno číslo "Oběžníku" s informacemi o činnosti po letních prázdninách.

---

**OBĚŽNÍK** – bulletin de la Mission Catholique Tchèque de la région parisienne  
Certificat d'inscription n° 52316

**Périodique paraissant 6 fois par an, abonnement : 20 F**

Editeur responsable : P. Petr Kolář SJ – 35, rue de Sèvres, 75006 PARIS – tél. 45 44 58 91

Les abonnements par chèque à l'adresse :

**MISSION CATHOLIQUE TCHÈQUE, CCP 201 38 63 M Paris**